

Kulturrådet

Undersøkelse om bygningsvern av verneverdige bygninger

7. februar – 12. mars 2020

Ipsos

3. mars 2020

For: Kulturrådet

Innhold

PROSJEKTINFORMASJON	1
INNLEDNING	2
Hvem har svart?.....	3
Nærmere beskrivelse av analysen.....	4
KOMMENTARER TIL RESULTATENE	6
Arbeid utført av fast ansatte (Tabell 1.A-1.C).....	6
Arbeid utført av midlertidig ansatte (Tabell 2.A-2.C).....	7
Arbeid utført av innleide / eksterne bedrifter (Tabell 3).....	8
Arbeid utført av frivillige (Tabell 4).....	9
Museenes faste ansatte håndverkere (Tabell 5.A-5.C).....	10
Museenes bygningsantikvarer, konservatorer eller lignende ansatte (Tabell 6).....	12
Behov for å dekke løpende vedlikehold (Tabell 7.A-7.C).....	12

PROSJEKTINFORMASJON

Dato: 3.4.2020

Målgruppe/ utvalg:	Undersøkelsen ble gjennomført i et totalutvalg. Dette er alle museer i Norge som er ansvarlige for vedlikehold av verneverdige bygninger
Tidsperiode (feltarbeid):	7. februar – 12. mars 2020
Datainnsamlingsmetode:	Webundersøkelse
Antall intervju	50 av 53 museer ble intervjuet, dvs. 94% av bestanden
Veiemetode:	Ved beregning av antall årsverk til bygningsvern er resultatene blant de som har svart, justert opp for antallet bygninger i manglende svar (1,0363), slik det er fremgår av kapittelet om «nærmere beskrivelse av analysen».
Tolkning av tabellverket:	Resultatene som fremkommer i tabellverket er gjengitt i summen av antall årsverk.
Feilmarginer/ signifikanstester:	Ikke relevant i en totalundersøkelse. Men fordi ikke alle er spurt, kan observasjonene allikevel være beheftet med noe usikkerhet.

Prosjektdeltakere	
Oppdragsgiver:	Kulturrådet
Kontaktperson hos oppdragsgiver:	Inge Sørgård
Prosjektansvarlig:	Karen Lillebø
Ansvarlig felt:	Thomas Brady
Ansvarlig databehandling:	Hans Petter Heggelund
Prosjektnavn:	Undersøkelse om bygningsvern 2020
Prosjektnummer:	19-101489-01

INNLEDNING

Etter oppdrag fra Kulturrådet har Ipsos gjennomført denne spørreundersøkelsen for å kartlegge arbeidskraftsituasjonen innen bygningsvern. I forbindelse med at Kulturdepartementet arbeider med en ny museumsmelding, trenger departementet informasjon om bygningsvernet i museene. Formålet med denne undersøkelsen har vært å kartlegge hvor mange håndverkere og bygningsantikvarer museene har, hvor mye arbeid som gjennomføres i tilknytning til bygningsvern i et normalår og hva behovet er i tilknytning til løpende vedlikehold.

Undersøkelsen er ikke ment som en grundig tilstands- eller behovsanalyse av bygningsvernet på museene.

Ipsos gjennomførte en tilsvarende undersøkelse for Kulturrådet i 2012 og benytter oss nå av samme metode og analyse som den gang. Spørreskjemaet er litt annerledes. Det har ikke noe formål å sammenligne resultater med 2012-undersøkelsen, slik at vi i denne rapporten kun vil se på svarene vi får i årets måling.

Undersøkelsen ble gjennomført som en webundersøkelse i perioden som fremgår på forrige side. Kulturrådet sendte i forkant av undersøkelsen en e-post til museene med informasjon om at denne kartleggingen ville finne sted og at de hadde engasjert Ipsos til å gjennomføre undersøkelsen. Et par dager etter denne henvendelsen, ble en e-post med link til spørreskjemaet sendt ut til alle de aktuelle museer – dvs. til norske museer som har ansvar for bygningsvern av verneverdige bygninger. Spørreskjemaet ble også vedlagt som en pdf-fil, slik at man kunne studere spørsmålene før en gikk inn på linken for å svare på spørsmålene. En kunne også gå ut av skjemaet uten å ha fullført besvarelsen, for så å åpne linken på et senere tidspunkt for å fullføre. Av totalt 53 museer som ble kontaktet, var det 50 som sendte inn besvarelse. Dette er en svarprosent på 94 – noe vi vil anse som svært god for denne type undersøkelse. At svarprosenten er så høy, indikerer at de aktuelle museene anser undersøkelsen som relevant og nyttig.

I og med at dette er en totalundersøkelse, der vi har henvendt oss til alle aktuelle kontakter, men der deltakelsen har vært frivillig, er resultatene i liten grad beheftet med usikkerhet utover den som knytter seg til det faktum at noen få ikke har svart. Om de 3 museer som ikke har svart hadde vært med, kunne de selvsagt påvirke svarfordelingene, selv om sannsynligheten for store utslag er liten. Derfor bør man betrakte tallene med et lite slingsmonn.

Tabellverket som ligger til grunn for rapporten, presenterer akkumulerte svar for hver type ressurs som vi spør om. Svarene er oppgitt i årsverk (med en desimal).

Tabellverket inneholder akkumulerte antall årsverk på spørsmålene i utvalget som helhet, samt krysset mot antall bygninger man har ansvar for. Beregningsgrunnlaget

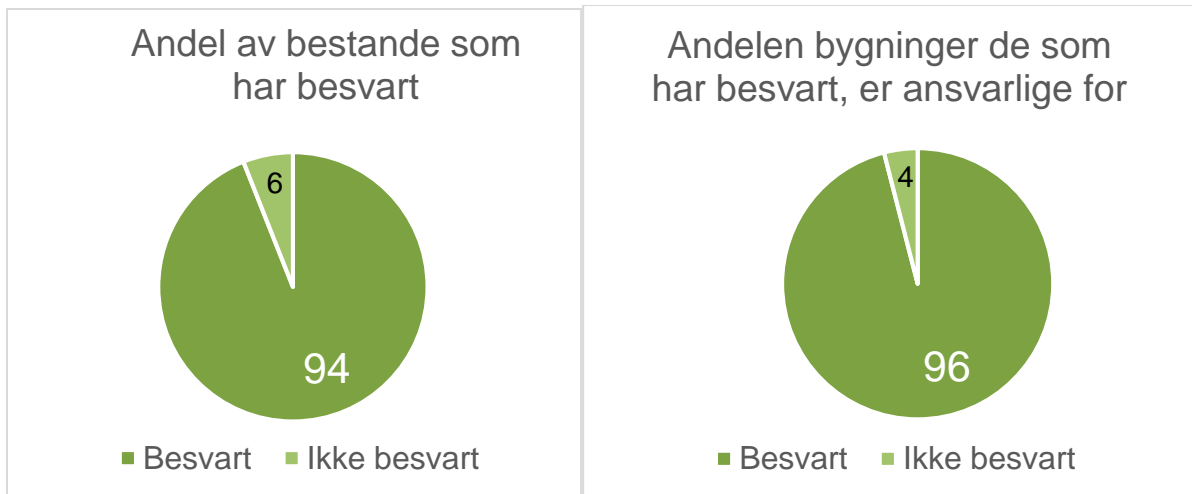
for hver kolonne fremgår i linjen for "No. of interviews" som viser netto antall gjennomførte intervju. Disse tallene er vektet opp for å også kunne representere de museer som ikke har svart, slik at tallene gjelder for hele bestanden med 53 museer. Vi går nærmere inn på dette nedenfor under avsnittet «Nærmere beskrivelse av analysen».

Fra Norsk Folkemuseum på Bygdøy

Hvem har svart?

Som vi har sett foran, har vi mottatt svar fra 94% av museene. Siden vi her skal få en oversikt over ressurser museene har og bruker i dag og over ressurser de trenger til løpende vedlikehold av bygningsvern, vil de vi har svar fra ikke fullt ut kunne generaliseres til å gjelde alle museer. Noen museer vil kun ha et fåtalls bygninger å vedlikeholde, mens andre museer har et stort antall bygninger de er ansvarlige for. Dette varierer fra et par bygninger for de med færrest bygninger til 438 bygninger for det museet med flest bygninger. Vi vet i utgangspunktet hvor mange bygninger hvert enkelt museum er ansvarlige for, både i den delen av bestanden som har svart og for den delen av bestanden som ikke har svart. Av denne grunn har vi foretatt en beregning, der vi vektet museene på antall bygninger, for å kunne generalisere resultatene til å gjelde alle. I figurene nedenfor ser vi hvor stor andel av museene som har svart og ikke svart og hvor mange bygninger de to gruppene har ansvaret for å vedlikeholde.

Bensinstasjon fra Lofoten, Norsk Folkemuseum på Bygdøy

Nærmere beskrivelse av analysen

Hovedsiktemålet med denne undersøkelsen har vært å kartlegge ressursene museene har i dag, hvor mye arbeid som gjennomføres i tilknytning til bygningsvern i et normalår og hva behovet er i tilknytning til løpende vedlikehold. Dette kartlegges i årsverk innenfor ulike kompetanseområder som er viktige for bygningsvernet. Med dette som utgangspunkt, har vi spurt om hvor mange årsverk de fast og midlertidige ansatte utgjør og hvor mange årsverk de innleide og frivillige utgjør. For de faste og midlertidige ansatte har man også skilt på om de var ufaglærte, faglærte eller om de hadde etter- og videreutdanning i faget. Videre har vi kartlagt antall årsverk de ansatte i dag utgjør. I denne sammenheng har vi i tillegg til håndverkere også en registrering av bygningsantikvarer, konservatorer eller lignende. Til slutt skulle en også vurdere hvor mange årsverk man totalt trenger for å dekke for løpende vedlikehold innen bygningsvern. Løpende vedlikehold er her definert som det rutinemessige arbeidet som må utføres regelmessig for at bygningen ikke skal forfalle/ ikke utvikler skader som fordrer utbedring/ restaurering på gitte tidspunkt.

Ved alle disse spørsmålene skulle de spurte angi et antall, skrive 0 (null) dersom man ikke hadde ansatte eller ikke brukte tjenesten og fylle inn antall årsverk for de områder man hadde ansatte eller brukte tjenesten. Det var ikke muligheter for å ikke oppgi et svar. Vi ba dem heller om å anslå omfanget, dersom man var usikker. Tallene vist både i tabellverket som følger denne rapporten og i tabeller vist nedenfor, viser akkumulerte antall årsverk for hele bestanden.

En må regne med at de museer som ikke har svart, også benytter seg av håndverkere og andre ressurser vi spør om. For å estimere denne målgruppen som altså utgjør 6% av museene (3 museer), er det rimelig å ta utgangspunkt i naturlige antagelser om hva som påvirker behovet for håndverkertjenester. Da er det nærliggende å tro at størrelsen på bygningsmassen, dvs. antall bygninger man forvalter, har betydning. I og med at vi kjenner antall bygninger som hvert museum har ansvar for, kan vi se om det er noen forskjeller mellom dem som har svart og dem som ikke har svart. En kontroll viser at de som har svart representerer 4238 av 4392 bygninger totalt, dvs. ca. 96,49% av alle bygninger. I gjennomsnitt har altså de som ikke har svart, færre bygninger å forvalte enn de som har svart.

På grunnlag av ovenstående vil vi beregne antall håndverkerressurser på følgende måte i samletabellene: Først summerer vi alle oppgitte ressurser blant de 50 museene som er intervjuet som altså har forvaltning av 96,49% av bygningene. Dette antallet multipliseres med 1,0363 for å komme opp til 100%. Det tallet vi da kommer frem til, er et estimat for antall årsverk i samtlige 53 museer som er omfattet av denne undersøkelsen.

Et spørsmål man selvsagt kan stille seg og som er høyst relevant å stille, er om grunnen til at man ikke har svart på undersøkelsen er at behovet for håndverkertjenester i disse museene er lavt, slik at man opplever undersøkelsen som mindre interessant enn de museene som har et større behov. Om det er slik, vil estimatene vise for store antall og behov i de spørsmålene som er stilt. Dette bør tas i tankene når resultatene vurderes og brukes videre.

KOMMENTARER TIL RESULTATENE

I det følgende skal vi kort kommentere resultatene fra undersøkelsen, slik at man kan tilegne seg de fleste av dem uten å gå til tabellverket. Vi vil legge vekt på å presentere alle hovedtall av interesse i rapporten og trekke hovedkonklusjoner. Tabellvedlegget er velegnet for nærmere studier av forskjeller mellom undergrupper av spurte.

Men før vi går løs på resultatene, vil vi få presisere hvordan vi i undersøkelsen definerte begrepene «faglært» og «håndverkere med etter- eller videreutdanning». For flere av spørsmålene skulle museene skille mellom ufaglært og de to nevnte begrepene. De to begrepene ble definert for intervjuobjektene på denne måten:

Faglærte: Dette er i denne sammenheng å forstå som håndverkere med fullført fagutdanning fra videregående skole, minst tre år. Alternativt kan de ha spesielle kvalifikasjoner opparbeidet gjennom lang yrkeserfaring (minimum fem år) innen bygningsvern, eventuelt i kombinasjon med kurs og liknende (samlet minimum fem år).

Etter- og videreutdanning: Dette er håndverkere som har fullført teknisk fagskole innen bygningsvern. Alternativt kan de ha fullført høyskole / universitetsutdanning innen bygningsvern

Med dette vil **ufaglært** være de som ikke faller inn under noen av de to ovennevnte definisjoner, men som tar del i vedlikeholdsarbeidet.

Arbeid utført av fast ansatte (Tabell 1.A-1.C)

De første spørsmålene i denne sekvensen er spørsmålene om fast ansatte. Her spør vi om antall årsverk som utføres av fast ansatte fordelt på ufaglærte, faglærte og fast ansatte knyttet til bygningsvern med etter- og videreutdanning. Antall årsverk skulle oppgis for hver av de 8 undergruppene av håndverksfag: tømmer/ bygningshåndverker, murer, blikkenslager, taktekker, møbelsnekker, treskjærer, maler og andre/ ikke definerte. I denne forbindelse vil vi uttrykke en viss usikkerhet om hvilken vekt vi skal legge på svarene innen den siste gruppen. Her kan vi jo ikke vite hva folk tenker på når de svarer. Det kan jo være hva som helst. Derfor er det av og til vanskelig å forholde seg til slike uspesifiserte kategorier utover at det sannsynligvis kan betraktes som personer som driver arbeid knyttet til bygningsvern. På den annen side, tror vi at slike uspesifiserte medhjelpere har betydning for bemanningen knyttet til bygningsvern hos museene, så gruppen kan på ingen måte nedvurderes.

Tabell 1: Årsverk utført av fast ansatte

Type håndverker	Ufaglært	Faglært	Med etter- og videreutdanning	Sum
Tømrer/ bygningshåndverker	18,2	88,7	28,5	135,4
Murer	2,2	2,9	0,0	5,1
Blikkenslager	0,0	0,1	0,0	0,1
Taktekker	2,4	0,3	0,1	2,8
Møbelsnekker	0,0	7,2	2,1	9,3
Treskjærer	0,0	0,1	0,0	0,1
Maler	2,5	5,1	0,0	7,6
Andre/ ikke definerte	7,2	11,9	1,0	20,1
Sum	32,5	116,3	31,7	180,5

Totalt har det gått med 180,5 årsverk blant fast ansatte i vedlikeholdsarbeidet av verneverdige bygninger. Av disse er 135,4 årsverk utført av tømrere/ bygningshåndverkere og av disse igjen er arbeidet i stor utstrekning utført av faglærte uten noen etterutdanning (88,7). Totalt er det utført like mye arbeid blant de som er ufaglærte, som blant de som her etter-/ videreutdanning, når vi studerer alle håndverksfagene samlet. Det er i all hovedsak innen tømrer-/ byggfaget at vi har ansatte med etter-/ videreutdanning. Vi ser at det er hele 20,1 årsverk som er utført innen andre/ ikke definerte fagområder og dette arbeidet er i all hovedsak utført av faglærte og ufaglærte (hhv. 11,9 og 7,2 årsverk).

Arbeid utført av midlertidig ansatte (Tabell 2.A-2.C)

Antall årsverk utført av midlertidig ansatte er beskjedent sammenlignet med antall årsverk utført av fast ansatte. Tabellen nedenfor viser at det totalt er utført 25,7 årsverk av midlertidig ansatte, altså ca. 14% av antall årsverk som er utført av fast ansatte. Vi kan her nevne at i 2012-undersøkelsen var tilsvarende andel på 23%. Det kan ut fra dette se ut for at vi i dag får utført en større andel av vedlikeholdsarbeidet gjennom faste ansatte i forhold til midlertidig ansatte. (Vi minner om at de to undersøkelsene ikke er helt sammenfallende, men dette utgjør såpass stor forskjell, at vi må anta at tendensen er riktig).

Tabell 2: Årsverk utført av midlertidig ansatte

Type håndverker	Ufaglært	Faglært	Med etter- og videreutdanning	Sum
Tømrer/ bygningshåndverker	9,4	6,9	2,4	18,7
Murer	0,1	0,0	0,5	0,6
Blikkenslager	0,0	0,0	0,0	0,0
Taktekker	0,0	0,0	0,0	0,0
Møbelsnekker	0,8	0,5	0,0	1,3
Treskjærer	0,0	0,0	0,0	0,0
Maler	3,4	0,2	0,0	3,6
Andre/ ikke definerte	1,5	0,0	0,0	1,5
Sum	15,2	7,6	2,9	25,7

25,7 årsverk av dette vedlikeholdsarbeidet i norske museer i dag, utføres av midlertidig ansatte. Det er særlig tømrere/ bygningsarbeidere dette gjelder for (18,7 årsverk), men vi ser at arbeid utført av møbelsnekkere (1,3), malere (3,6) og andre/ ikke definerte (1,5) også utgjør en viss andel når det gjelder midlertidig ansatte. Det ser ikke ut for at man har midlertidig ansatte blikkenslagere, taktekkere eller treskjærere. Alle disse håndverkstyper er oppført med 0 årsverk.

Arbeid utført av innleide / eksterne bedrifter (Tabell 3)

Man kan kjøpe inn håndverkertjenester eksternt når det trengs av kapasitets- eller kompetansegrunner. For å kartlegge museenes totale ressursbruk, måtte vi derfor stille spørsmål om hvor mange årsverk man kjøpte eksternt i forbindelse med bygningsvern. I tabellen nedenfor kan vi se at eksterne håndverkertjenester brukes i større utstrekning enn arbeid utført av midlertidig ansatte, men ikke på langt nær så mye som bruken av tjenester fra fast ansatte.

Vi skal nå se nærmere på hvor mye arbeid som utføres av innleid arbeidskraft – dvs. eksterne bedrifter. Her har vi valgt å spørre bare om årsverk samlet og ikke bryte ned på om man er ufaglært, faglært eller har etter-/ videreutdanning. Det kom frem under planleggingen av prosjektet at den typen informasjon om denne gruppen håndverkere, trolig ikke er kjent for de som skulle besvare spørreskjemaet.

Tabell 3: Årsverk utført av innleide / eksterne bedrifter

Type håndverker	Årsverk
Tømrer/ bygningshåndverker	27,2
Murer	12,8
Blikkenslager	3,5
Taktekker	6,1
Møbelsnekker	0,4
Treskjærer	0,0
Maler	9,0
Andre/ ikke definerte	4,5
Sum	63,5

Totalt er det 63,5 årsverk med innleide/ eksterne bedrifter som går med i vedlikeholdsarbeidet av verneverdige bygninger museene er ansvarlige for. Av dette er 27,2 årsverk utført av tømrere/ bygningshåndverkere.

Også murere utgjør en stor gruppe her (12,8 årsverk). Dette viser at murere i all hovedsak er innleide og ikke hverken fast ansatte (5,1 årsverk) eller midlertidig ansatt (0,6 årsverk) i same grad. Malere utgjør 9 årsverk blant de innleide/ eksterne bedrifter, mens tilsvarende tall for fast ansatte og midlertidig ansatte er hhv. 7,6 og 3,6 årsverk. Malerarbeidet utføres altså nesten like ofte av innleide som av ansatte og midlertidig ansatte samlet.

I tabellen ovenfor ser vi også at det er en ikke ubetydelig mengde arbeid som utføres av eksterne også når det gjelder blikkenslagere og taktekkere. Og vi ser at også for disse to fagområdene ligger antallet årsverk blant eksterne høyere enn blant de som er ansatt. Vi må anta at dette skyldes at denne typen tjenester trengs i så liten utstrekning, at det ikke forsvarer ansettelse av håndverkere og at det blir billigere å kjøpe det eksternt.

Arbeid utført av frivillige (Tabell 4)

For å kunne få et komplett bilde av ressurser brukt på bygningsvernet, måtte vi kartlegge også de frivillige. Denne gruppen er ikke ubetydelig på de norske museene. Heller ikke her har vi kunnet forvente at de som skulle besvare spørreskjemaet, hadde innsikt i utdanningsnivå blant de som deltar i arbeidet. Vi har derfor ikke delt inn etter om de frivillige var ufaglært, faglært eller hadde etter-/ videreutdanning.

Tabell 4: Årsverk utført av frivillige

Type utført arbeid	Årsverk
Tømrer/ bygningshåndverker	12,9
Murer	0,0
Blikkenslager	0,0
Taktekker	1,0
Møbelsnekker	1,2
Treskjærer	0,0
Maler	4,1
Andre/ ikke definerte	3,8
Sum	23,0

Det fremgår at summen av årsverk blant de frivillige håndverkene, utgjør hele 23. Av disse årsverkene er 12,9 utført av tømrere/ bygningarbeider. Malere (4,1) og andre / ikke definerte (3,8) utgjør også en viss arbeidsmengde blant frivillige.

Museenes faste ansatte håndverkere (Tabell 5.A-5.C)

I spørsmål 5 kartla vi hvor mange årsverk de fast ansatte utgjør når man legger sammen hele stillinger og deltidsstillinger. Fast ansatte håndverkere kan benyttes til andre jobber enn det som gjelder verneverdige bygninger, slik at differanse mellom svarene i spørsmål 1 og svarene i dette spørsmålet, skulle gi oss en pekepinn på hvor mye annet arbeid denne gruppen med fast ansatte utfører for museene.

Tabell 5.1: Årsverk som de fast ansatte utgjør i dag

Type håndverker	Ufaglært	Faglært	Med etter- og videreutdanning	Sum
Tømrer/ bygningshåndverker	15,5	99,2	39,7	154,4
Murer	1,0	3,7	0,0	4,7
Blikkenslager	0,0	1,0	0,0	1,0
Taktekker	0,1	0,2	0,1	0,4
Møbelsnekker	1,0	14,0	4,2	19,2
Treskjærer	0,0	0,1	0,0	0,1
Maler	0,0	6,1	0,0	6,1
Andre/ ikke definerte	22,3	29,3	4,5	56,1
Sum	39,9	153,6	48,5	242,0

Når vi isolert studere svarene på spørsmål 5, finner vi at de fast ansatte håndverkene utgjør 242 årsverk. Av dette tallet er 154,4 årsverk representert av tømrere/ bygningshåndverkere. Andre / ikke definerte håndverkere utgjør også

mange årsverk (56,1) og antallet årsverk blant møbelsnekkere er ellers på et ikke ubetydelig nivå (19,2 årsverk).

Når vi studerer tallene etter den andre dimensjonen (utdanningsnivå) finner vi at det er faglærte som utgjør de aller fleste årsverkene (153,6) og vi ser at andelen med etter-/ videreutdanning utgjør noen flere årsverk enn de ufaglærte.

Så skal vi ta en titt på differansen mellom årsverk de fast ansatte bruker på bygningsvern og hvor mange årsverk stillingene utgjør. Dette fremgår av tabell 5.2.

Tabell 5.2: Årsverk som de fast ansatte utgjør i dag i forhold til årsverk blant fast ansatte som går med til vedlikehold av verneverdige bygninger

Type håndverker	Sum årsverk blant fast ansatte	Sum årsverk fast ansatte bruker på verneverdige bygninger	Sum årsverk som fast ansatte bruker på annet arbeid
Tømrer/ bygningshåndverker	154,4	135,4	19,0
Murer	4,7	5,1	-0,4
Blikkenslager	1,0	0,1	0,9
Taktekker	0,4	2,8	-2,4
Møbelsnekker	19,2	9,3	9,9
Treskjærer	0,1	0,1	0,0
Maler	6,1	7,6	-1,5
Andre/ ikke definerte	56,1	20,1	36,0
Sum	242,0	180,5	61,5

For noen av håndverksgruppene (murere, taktekkere og malere) er det registrert en litt høyere andel utført arbeid enn stillingene skulle tilsi. Dette kan enten være unøyaktigheter i registreringen eller det kan bety at det er noe overtidsarbeid for disse håndverksgruppene, brukt på de verneverdige bygningene. Det kan imidlertid også ha en tredje årsak. Det kan f.eks. hende at fast ansatte tømrere eller møbelsnekkere gjennomfører murer-, taktekker- og malerarbeider. Dette forklarer både positive utslag når det gjelder at disse siste profesjonene gjør arbeid utenfor egen profesjon og at det utføres mer murer-, taktekker- og malerarbeid av fast ansatte enn museet har av ansatte innenfor disse profesjonene. Men selvsagt kan vi ikke vite sikkert hva som er forklaringen. Her kan vi bare spekulere.

Summen for det arbeidet de fast ansatte utfører på andre forhold er trolig i nærheten av 61,5 årsverk. Det er størst avvik mellom årsverk for stillingen og årsverk brukt på verneverdige bygninger blant de som er definerte som «andre/ ikke definerte» håndverker. Denne gruppen utfører 36 årsverk på annet arbeid. Dette kan kanskje være en del arbeid utført i forbindelse med utstillinger.

Museenes bygningsantikvarer, konservatorer eller lignende ansatte (Tabell 6)

Utover fast ansatte håndverkere, har vi registrert hvor mange årsverk stillingene til de som er bygningsantikvarer, konservatorer eller lignende ansatte, utgjør.

Tabell 6

Bygningsantikvarer, konservatorer eller lignende	29,3
---	-------------

For de norske museene utgjør denne gruppen ansatte 29,3 årsverk. For de 53 museene utgjør denne gruppen ansatte dermed litt over ½ stilling pr museum i gjennomsnitt.

Behov for å dekke løpende vedlikehold (Tabell 7.A-7.C)

Vi har også spurt hvor stort behovet er for å dekke for løpende vedlikehold innen bygningsvern. I spørreskjemaet har vi gitt en definisjon av hva vi mener med «løpende vedlikehold»:

Løpende vedlikehold: Det rutinemessige arbeidet som må utføres regelmessig for at bygningen ikke skal forfalle/ ikke utvikler skader som fordrer utbedring/ restaurering på gitte tidspunkt.

Det som fremgår av tabellen nedenfor er at behovet for løpende vedlikehold er høyere enn de ressurser man har til disposisjon. Vi skal etter hvert se nærmere på hvor stor differansen er mellom behov og disponible ressurser, men først skal vi se hvilke ressurser museene antar de trenger for det løpende vedlikeholdet.

Tabell 7.1: Årsverk museene trenger for å dekke for løpende vedlikehold innen bygningsvern

Type håndverker	Ufaglært	Faglært	Med etter- og videre-utdanning	Sum årsverk
Tømrer/ bygningshåndverker	14,6	220,3	69,6	304,5
Murer	5,7	30,9	8,6	45,2
Blikkenslager	1,0	6,0	2,9	9,9
Taktekker	3,1	14,9	2,6	20,6
Møbelsnekker	1,0	15,6	10,5	27,1
Treskjærer	2,1	1,6	1,5	5,2
Maler	6,4	36,2	8,6	51,2
Andre/ ikke definerte	14,8	19,7	4,7	39,2
Sum	48,7	345,2	109,0	502,9

Totalt trengs det 502,9 årsverk for å dekke for løpende vedlikehold innen bygningsvern. Av dette er det 304,5 årsverk som skal til for å få gjort arbeidet som må utføres av tømrere/ bygningshåndverkere. Murere (45,2), malere (51,2) og andre/ ikke definerte håndverkere (39,2) er det også et betydelig behov for, om man skal dekke det arbeidet som må til for å holde ved like de verneverdige bygningene museene har vedlikeholdsansvar for i dag.

I de fire første avsnittene av analysen har vi beskrevet den eksisterende ressursituasjon når det gjelder bygningsvern på museene. Vi har sett hvor mange årsverk man har benyttet blant ansatte, midlertidig ansatte, innleide og frivillige. Ofte vil det være slik at behovet avviker fra de ressurser man har til rådighet, oftest slik at tilgjengelige ressurser er knappe i forhold til behovet man mener å ha. For å se om dette er tilfelle her, har vi foretatt beregninger for å få oversikt over slike manglende ressurser som rapporteres inn fra museene. Følgelig vil gapet eller underdekningen kunne sies å være differansen mellom det man oppgir her og det man har svart på de fire første spørsmålene. I neste tabell viser vi samlet bruk på bygningsvern i dag. Totalt beløper dette seg til 292,7 årsverk.

Tabell 7.2: Beregnet antall årsverk museene bruker i dag på bygningsvern

Type håndverker	Utført av fast ansatte	Utført av midlertidig ansatte	Utført av innleide	Utført av frivillige	Sum
Tømrer/ bygningshåndverker	135,4	18,7	27,2	12,9	194,2
Murer	5,1	0,6	12,8	0,0	18,5
Blikkenslager	0,1	0,0	3,5	0,0	3,6
Taktekker	2,8	0	6,1	1,0	9,9
Møbelsnekker	9,3	1,3	0,4	1,2	12,2
Treskjærer	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Maler	7,6	3,6	9,0	4,1	24,3
Andre/ ikke definerte	20,1	1,5	4,5	3,8	29,9
Sum	180,5	25,7	63,5	23,0	292,7

Vi ser at 23 årsverk er utført av frivillige. Dette er en ressurs som representerer en ganske ustabil arbeidsstokk. Dette kan være mange i dag, men ingen i morgen. Det er altså ikke en ressurs man kan regne med vil være tilgjengelig når man trenger den, men utgjør altså en ikke ubetydelig andel av bygningsvernet.

Når det gjelder spesielt innleide, og antakeligvis i noe mindre grad midlertidig ansatte, så kan dette være i forbindelse med prosjekter der museene har fått prosjekttilskudd. Dette kan altså være ressurser museene ikke har tilgang til innenfor ordinære driftsbudsjetter.

Tabellen nedenfor viser at behovet er betydelig større enn dagens ressurstilgang. Totalt oppgis et behov på 502,9 årsverk. Når tilgangen er 292,7 årsverk, inklusive innleide ressurser og frivillige, kan man snakke om en dramatisk underdekning. Man har altså ut fra museenes rapporteringer en underdekning på 210,2 årsverk.

Tabell 7.3: Beregnet antall årsverk som mangler for å dekke for løpende vedlikehold innen bygningsvern

Type håndverker	Sum årsverk som trengs	Sum årsverk man har tilgang til	Antall årsverk man mangler
Tømrer/ bygningshåndverker	304,5	194,2	110,3
Murer	45,2	18,5	26,7
Blikkenslager	9,9	3,6	6,3
Taktekker	20,6	9,9	10,7
Møbelsnekker	27,1	12,2	14,9
Treskjærer	5,2	0,1	5,1
Maler	51,2	24,3	26,9
Andre/ ikke definerte	39,2	29,9	9,3
Sum	502,9	292,7	210,2

Underdekningen er betydelig for de fleste håndverkergruppene. Malere er i dag dekket med bare halvparten av behovet (mangler 26,9 årsverk). For murere er det også stor underdekning ved at det mangler 26,7 årsverk, noe som er mer en halvparten av behovet. Når det gjelder tømrere/ bygningshåndverkere, er underdekningen på 110,3 årsverk, noe som utgjør omtrent 1/3 av behovet som rapporteres inn. Vi legger ellers merke til at for treskjærere, er nesten ikke noe av behovet dekket. Det er behov for 5,2 årsverk, mens man har 0,1 årsverk til rådighet.

Vi har også sett på differansen mellom arbeidet som fast ansatte utfører og behov. Dette er altså en beregning som ser bort ifra muligheten for å få dekket deler av behovet gjennom midlertidig ansatte, innleide og frivillige. Dette er vist i neste tabell.

Tabell 7.4: Beregnet antall årsverk som mangler blant fast ansatte for å dekke for løpende vedlikehold innen bygningsvern

Type håndverker	Sum årsverk som trengs	Utført av fast ansatte	Sum
Tømrer/ bygningshåndverker	304,5	135,4	169,1
Murer	45,2	5,1	40,1
Blikkenslager	9,9	0,1	9,8
Taktekker	20,6	2,8	17,8
Møbelsnekker	27,1	9,3	17,8
Treskjærer	5,2	0,1	5,1
Maler	51,2	7,6	43,6
Andre/ ikke definerte	39,2	20,1	19,1
Sum	502,9	180,5	322,4

Samlet kan vi her si at når vi tar med alle ressurser man har hatt til rådighet – både fast ansatte, midlertidig ansatte, innleide og frivillige, så får man dekket 58% av behovet. Når man derimot beregner hvor stor andel av behovet som blir dekket gjennom innsatsen til de fast ansatte, utgjør det 36%.

